

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind exercitarea profesiei de
medic dentist, înființarea, organizarea și funcționarea
Colegiului Medicilor Dentiști din România**

Analizând proiectul de Lege privind exercitarea profesiei de medic dentist, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor Dentiști din România, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.30 din 25.02.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect reglementarea exercitării profesiei de medic dentist, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor Dentiști din România, în scopul transpunerii normelor Uniunii Europene în domeniul legislației românești.

Având în vedere că prin art.13 alin.(1) se instituie o infracțiune, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice.

2. Din punct de vedere al dreptului comunitar, prezentul demers normativ cade sub incidența normelor juridice statuate la nivelul Uniunii Europene, subsumate uneia dintre cele 4 libertăți comunitare - *fundamentul ordinii juridice europene*, respectiv Libera Circulație a Persoanelor.

La nivelul dreptului originar, problematica libertății de circulație a persoanelor în spațiul european este reglementată de normele art.39-42 (*lucrătorii*), respectiv de prevederile art.43-48 (*dreptul de stabilire*) din Tratatul asupra Uniunii Europene (TUE) , în forma sa consolidată.

La nivelul dreptului derivat, în aplicarea acestor dispoziții din Tratat ce consacră libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității, *prin eliminarea tuturor discriminărilor fondate pe naționalitate, în ceea ce privește angajarea, remunerarea și celelalte condiții de muncă* (art.39 alin (2)), dar și dreptul de stabilire, ce se manifesta cu prioritate, *prin libertatea de stabilire în ceea ce privește accesul la activitățile independente și la exercitarea lor* (art.43 alin (2)), au fost adoptate mai multe acte juridice comunitare, în special în materia exercitării profesiilor liberale (*arhitecți, medici, farmaciști, avocați* etc).

În ceea ce privește exercitarea profesiei de medic dentist, reglementată la nivel european prin dispozițiile Directivei nr.78/686/CEE a Consiliului Uniunii *referitoare la recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și altor titluri ale practicianului în artă dentară, conținând măsurile destinate să faciliteze exercitarea efectivă a dreptului de stabilire și a liberei prestări de servicii*, acesta urmează a fi transpus în legislația națională, în contextul procesului de armonizare legislativă, potrivit angajamentelor asumate de România prin Documentul de poziție corespunzător Capitolului 2 de negociere - *Libera circulație a persoanelor*.

Așa după cum se menționează și în cadrul Expunerii de Motive, inițiatorul și-a propus, cu prioritate, transpunerea prevederilor Directivei nr. 78/686/CEE, cu modificările și completările ulterioare, prin reglementarea *profesiei de medic dentist*, sub aspectul stabilirii condițiilor de exercitare a profesiei, în acord cu exigențele europene, cu respectarea dreptului de stabilire prevăzut de TUE, recunoscut atât cetățenilor Uniunii Europene, cât și cetățenilor statelor SEE.

Menționăm că elaborarea și promovarea acestui proiect de act normativ se înscrie în contextul măsurilor prevăzute de Programul legislativ pentru susținerea procesului de aderare a României la Uniunea Europeană în perioada decembrie 2003-decembrie 2004, document guvernamental aprobat la sfârșitul lunii noiembrie 2003.

Din analiza comparativă efectuată asupra proiectului de lege, în raport de prevederile *Directivei nr.78/686/2001*, a rezultat că, în general, inițiatorul a realizat o transpunere corespunzătoare a dispozițiilor acestui act juridic comunitar, printr-o preluare parțială a acestor norme europene, adaptându-le de-o manieră corectă, specificităților naționale. Precizăm că potrivit Tabelului de

concordanță atașat proiectului, celelalte dispoziții ale Directivei, netranspuse cu prilejul promovării prezentului proiect de lege, urmează a fi preluate la nivelul legislației secundare.

Menționăm că proiectul de Directivă 74/2001 a fost adoptat și este în vigoare sub titulatura Directiva Consiliului 2003/109/EC privind statutul noționalilor țărilor terțe rezidenți pe termen lung.

Totodată, semnalăm faptul că inițiatorul, după cum se arată în instrumentul de motivare, și-a propus transpunerea concomitentă în cadrul proiectului și a unor prevederi din Regulamentul (CEE) nr.1612/1968 *referitor la libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității*, respectiv a dispozițiilor art.11 din acest act juridic comunitar. Cu referire la aceste dispoziții, relevăm faptul că acestea au fost preluate în contextul art.2 lit .c) din proiect, însă nu într-o formă riguroasă și corectă.

Apreciem, prin urmare, că prezentul demers normativ, transpunând dispozițiile europene în domeniul "*liberei exercitări a profesiei de medic dentist*", alături de reglementarea celorlalte profesii liberale, se constituie într-un pas important în preluarea acquis-ului comunitar, integrat Libertății de circulație a persoanelor , reprezentând totodată, o premisă esențială a finalizării negocierilor de aderare corespunzătoare Capitolului 2 - libera circulației a persoanelor.

3. Având în vedere prevederile art.39 alin. (1) și (2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, după titlu trebuie inserată o formulă introductivă, cu următoarea redactare:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

4. La partea introductivă a art.2, pentru o mai bună exprimare, sugerăm reformularea textului într-o singură frază, astfel:

"Art.2. Profesia de medic dentist se exercită, pe teritoriul României, în condițiile prezentei legi, de către persoane fizice posesoare ale unui titlu oficial de calificare în specialitatea medicină, după cum urmează:".

La lit.b), semnalăm că denumirea oficială a statului elvețian este „Confederația elvețiană”. Prin urmare, este necesară corectarea textului. Această observație o formulăm pentru toate situațiile similare din proiect.

La lit.c), semnalăm că la nivel comunitar, libera circulație a persoanelor include trei drepturi fundamentale: dreptul *de a se*

deplasa, dreptul de sejur, dreptul de a exersa o activitate profesională. Astfel, se face delimitarea între categoriile de beneficiari ai liberei circulații a persoanelor. O categorie distinctă este reprezentată de *famiile* categoriilor de persoane vizate de proiectul de față, cărora, în virtutea „dreptului la regrupare familială”, al cărui fundament este dreptul oricărei persoane la o viață familială normală, fiind prevăzut și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să li se asigure cele trei atribute ale dreptului de liberă circulație.

Facem precizarea că în privința celui din urmă este vorba de asigurarea exercitării dreptului de a exersa o *activitate economică*, și nu de exercitarea profesiei liberale respective de către membrii familiei lucrătorului, conform titlului III, „Famiile lucrătorilor” al Regulamentului Consiliului 1612/68 privind libera circulație a muncitorilor în interiorul Uniunii Europene.

O altă delimitare care se impune este aceea privind noțiunea de „conviv” pe care o întâlnim în cadrul tabelului de concordanță - Regulamentul Consiliului 1612/1968 amintit mai sus folosește termenul „conjoint” (limba franceză), termenul „conyuge” (limba spaniolă), termenul „coniuge” (limba italiană) acestea cuprinzând în sfera lor și situația concubinajului și termenul „spouse” (limba engleză), care denotă legătura stabilită prin căsătorie. Jurisprudența Curții de Justiție - decizia din 17 aprilie 1986, 59/85 sau decizia din 7 iulie 1992, 370/90, Surinder Singh - a interpretat aceste concepte în sensul că prin această noțiune trebuie să înțelegem „persoana căsătorită cu lucrătorul, excluzând partenerul cu care lucrătorul are o relație stabilă”.

Întrucât în speță, poate fi vorba și de situația de apatrid, sintagma “indiferent de cetățenia lor” poate fi eliminată.

Urmare a celor de mai sus, recomandăm reformularea textului lit.c, astfel.

„c) soțul, și descendenții de gradul I aflați în întreținerea unui cetățean al unuia din statele prevăzute la lit.b), care desfășoară legal activități salariate sau nesalariate pe teritoriul României”.

5. Pentru o exprimare consacrată în actele normative, atunci când se explicitează semnificația unor noțiuni folosite frecvent în corpul actului și în sensul aceluși act, propunem ca normele de la alin.(1) și (2) ale art.3 să fie redactate într-un singur text, după cum urmează:

"Art. 3. - (1) În sensul prezentei legi, expresiile folosite au următoarea semnificație:

a) medici dentiști, cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, ai unui stat aparținând Spațiului Economic European sau Confederației elvețiene - persoanele prevăzute la art. 2 lit. b) și prin asimilare, medicii aflați în situațiile prevăzute la lit. c) și d) ale aceluiași articol;

b) stat membru de origine sau de proveniență - un stat membru al Uniunii Europene, un stat aparținând Spațiului Economic European sau Confederației elvețiene;

c) stat membru gazdă - un stat membru al Uniunii Europene, un stat aparținând Spațiului Economic European sau Confederației elvețiene."

6. Pentru o mai bună exprimare în context, propunem ca textul din debutul părții dispozitive de la alin.(1) al art.8 să fie reformulat, astfel:

"Art.8. - (1) La absolvirea instituției de învățământ și la primirea ca membru al Colegiului Medicilor Dentiști din România, medicul dentist..."

La alin.(2) lit.b), propunem înlocuirea cuvântului "stabiliți", prin expresia "cu domiciliul", pentru o exprimare adecvată în materie. Propunerea este valabilă și pentru art.16 alin. (4), art. 26, art. 29 alin. (1), art.30 alin.(3), precum și acolo unde mai e cazul.

La alin.(3), pentru o exprimare normativă consacrată, mențiunea "lit.(b) și (c) al alin.(2)" se va înlocui prin "alin.(2) lit. b) și c)".

7. La art.9 alin.(2), sintagma "stabiliți pe teritoriul României" necesită a fi înlocuită prin formularea "cu domiciliul în România", pentru o exprimare adecvată în materie.

8. La art.11, este necesară înlocuirea cuvântului "numite" prin "denumite", pentru o exprimare uzuală în actele normative.

9. La art.15 alin.(3), propunem înlocuirea expresiei "de exercițiu al profesiei" prin sintagma "exercitare a profesiei". Reiterăm propunerea de înlocuire a cuvântului "exercițiu" prin cuvântul "exercitare", pentru o exprimare adecvată în materie, și pentru art.17 alin.(6) și titlul capitolului II precum și pentru celelalte norme din actul normativ, unde este cazul.

10. La art.15 alin.(4), pentru o mai bună exprimare, sugerăm înlocuirea cuvântului "nașterea", prin "apariția".

11. La art.17 alin.(3), cuvântul "menționate" se va înlocui prin cuvântul "prevăzute", termen uzual în actele normative când se face trimitere la alte prevederi. Reiterăm propunerea pentru art.23 alin.(4), cu referire la cuvântul "enumerate".

La alin.(3), în mențiunea "alin.1 și 2", cifrele vor fi cuprinse între paranteze, potrivit marcării alineatelor la care se face trimitere. Cuprinderea în paranteze a cifrelor pentru marcarea alineatelor la care se face trimitere este necesară și la art.19 alin.(2) și art.29 alin.(2).

La alin.(5), particula "a" inserată înaintea cuvintelor "ministerelor", "caselor" se va înlocui prin particula "al", pentru un corect acord gramatical.

La alin.(6) sugerăm scrierea în același alineat a celor trei teze, întrucât actuala redactare ar necesita marcarea ca alineate distincte. Totodată, este necesară introducerea după titlul Decretului-lege nr. 118/1990, a sintagmei "republicat, cu modificările ulterioare" pentru o completă identificare a actului normativ.

12. La art.20 alin.(1), sugerăm înlocuirea cuvântului "menționate" prin "prevăzute" și a expresiei "în colaborare cu Colegiul ..." prin expresia "cu avizul Colegiului...".

Pentru un plus de rigoare normativă, propunem ca la alin.(2) textul actual să fie reformulat, astfel:

"(2) Dosarul prevăzut la alin. (1) trebuie să cuprindă următoarele documente:"

La alin.(2) lit.b), propunem eliminarea, ca superfluu, a cuvântului "enumerate".

La alin.(2) lit.c), pentru o mai bună exprimare, sugerăm plasarea, în finalul textului, a expresiei "după caz", prin schimbarea topicii.

La alin.(3), pentru un plus de precizie, este necesară să se facă referire la instanța de contencios administrativ.

13. La art.21 alin.(3), având în vedere caracterul insuficient determinat al normei, apreciem că este necesară nuanțarea sintagmei "fapte grave și precise comise".

14. Cu privire la dispozițiile cuprinse în art.23 - 25, textul nu clarifică problema dacă prestarea serviciilor medico-dentare accidental este plătită de asigurat sau de către Casa de Asigurări de Sănătate Județeană sau a Municipiului București, și nici modul în care se rezolvă, în acest caz, responsabilitatea actului medical în situații de culpă profesională.

15. La art.24 alin.(1), pentru înțelesul corect al normei, sugerăm inserarea expresiei "în România" după sintagma "servicii medico-dentare".

La alin.(2) pentru o exprimare specifică stilului normativ, propunem reformularea textului, după cum urmează:

"(2) Documentele prevăzute la alin.(1) sunt valabile 12 luni de la data emiterii."

16. La art. 26, pentru o exprimare specifică stilului normativ a trimiterilor din text, propunem ca acestea să fie formulate, astfel: "art.24 alin.(1) lit. b)", respectiv "art.2 lit.b) - d)".

17. La art.28 alin.(1), propunem eliminarea, ca superfluu, a cuvântului "licit".

18. La art.34 alin.(3), propunem folosirea la timpul prezent a verbului "se va face", potrivit exigențelor tehnicii legislative.

19. La art.42, pentru o exprimare uzuală în materie sugerăm înlocuirea expresiei "Forurile de conducere" prin expresia "Organele de conducere".

20. La art.49 alin.(2), este necesară înlocuirea liniuțelor folosite în proiect pentru marcarea enumerărilor prin literele alfabetului. Propunerea este valabilă și pentru art.71 alin.(2).

21. La partea introductivă a art.54, pentru fluența exprimării sugerăm inserarea în finalul textului actual, a cuvântului "următoarele".

22. La art.56 alin.(2), este necesară înlocuirea cuvântului "trezorier", eventual prin cuvântul "contabil șef" sau un alt termen specific activității respective.

23. Pentru o mai potrivită exprimare a conținutului reglementărilor din Secțiunea a VI-a din capitolul III, propunem ca denumirea acesteia să fie "Răspunderea disciplinară".

24. La art.64, este necesară eliminarea parantezei inserate înaintea literelor folosite pentru marcarea enumerărilor, pentru o scriere adecvată normelor de tehnică legislativă.

25. La art.70 alin.(3), pentru o corectă exprimare, propunem ca textul de trimitere să fie redactat sub forma "art.60 alin.(1) lit.e), alin.(3) și (4)".

26. La art.75 alin.(1), cu privire la recunoașterea **automată** a diverselor titlaturi de acte care certifică calificarea de medic dentist în statele agreate, de proveniență a cetățenilor respectivi, o considerăm

a fi excesivă, deoarece, însăși Directiva invocată are prevederi speciale la unele state (Spania, Germania pentru diplome eliberate pentru fosta RGD), iar alin.(2) se referă la norme privind recunoașterea, deci măsuri elaborate în raport de situația concretă, de studiile și corespondența lor cu cele efectuate în România. Ca urmare, pentru rigoarea normativă a exprimării, propunem reformularea textului, astfel:

"Art.75. - (1) În vederea facilitării accesului la exercitarea profesiei de medic dentist în România, Ministerul Sănătății cu avizul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și al Colegiului Medicilor din România, organizează cu celeritate prin norme, recunoașterea pe bază de reciprocitate a diplomelor, certificatelor și titlurilor oficiale de calificare în medicină dentară eliberate conform normelor Uniunii Europene, de autoritățile competente, cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene, ai unui Stat aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației elvețiene."

La alin.(2), pentru o exprimare consacrată, sintagma "Hotărâre a Guvernului României" se va înlocui prin "hotărâre a Guvernului".

La alin.(3), propunem ca norma să se refere numai la specialitățile medico-dentare, având în vedere aria de aplicare a prezentei legi. Totodată, propunem scrierea cu inițială mică a cuvântului "Ordin".

27. La art.77, pentru rigoarea exprimării, este necesară înlocuirea sintagmei "în termen de" prin prepoziția "la".

Totodată, având în vedere dispozițiile art.5 din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, propunem eliminarea mențiunii "Partea I".

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr.345/02.03.2004